

Zpráva z IFCC General Conference, Budapešť, 10. – 11. 11. 2018

V dnech 10. – 11. 11. 2018 se konala v Budapešti General Conference IFCC – konference zástupců odborných společností, které jsou součástí IFCC (International Federation of Clinical Chemistry and Laboratory Medicine). Celkem tedy mohli přijet zástupci 93 odborných společností a konference se koná jedenkrát za tři roky.

Napříč světem se samozřejmě potýkáme s trochu odlišnými problémy, ale kromě afrických zemí, kde je organizovaná laboratorní péče stále málo dostupná, se setkáváme s podobnými problémy. Čeká nás nárůst chronických chorob, zvyšující se očekávání pacientů, rostou ceny přístrojů, léků a energií a na druhé straně proti tomu stojí omezené možnosti nárůstu finančních zdrojů ve zdravotnictví. Musíme říci, že přestože laboratorní medicína, na rozdíl od řady klinických oborů, již minimálně 50 let pracuje na zlepšování kvality péče, srovnatelnosti výsledků apod., jsou tyto aktivity kliniky, pacienty a plátců nedoceny, ba naopak laboratorní obory a zobrazovací komplement jako první postihují krácení rozpočtu.

Závěrem panovala shoda na potřebnosti pozitivních public relation aktivitách, které odborné a laické veřejnosti představí význam laboratorních vyšetření v jednotlivých oborech. Jako je diagnostika akutní koronární ischemie postavená na výsledcích ultrasenzitivních kardiálních troponinů, plazmatická hladina glukózy v krvi je základem pro diagnostiku diabetu, hormony štítné žlázy jsou mnohem přesnějším a citlivějším ukazatelem poruchy funkce štítné žlázy než klinické příznaky. Takové aktivity spolu se studii zaměřenými na důležitost laboratorních testů na poskytovanou zdravotní péči je třeba podporovat. Jedním z projektů je IFCC UNIVANTS Excellence Award, která bude první udělena na IFCC WorldLab 2020 v Soulu. Cena je určena projektu, který povede ke zlepšení péče, včetně zavedení indikátorů kvality a hodnocení. Tedy projekt konkrétní zdravotní péče se zapojením laboratorních výsledků jako důležitého parametru. Pacient totiž profituje ze zlepšení celého procesu poskytnuté zdravotní péče (preanalytická, analytická a postanalytická fáze) a ne jen ze samotného provedení laboratorního testu.

Velká podpora IFCC bude směřovat do programů podporujících distanční vzdělávání v kooperaci s dalšími subjekty, jako jsou národní společnosti či regionální federace – EFLM. Příkladem je projekt eAcademy a na konci roku 2018 i distanční leadership kurzy. IFCC dále podporuje krátkodobé stipendijní programy výměnných pobytů v laboratořích zejména pro mladé vědce. Pro mladé vědce IFCC vytvořila komunikační a kontaktní platformu „Lab Surfing“, do které se mohou zapojit. Pravidelně pořádá šestidenní kurz „Beginners Course on Molecular Biology“. V roce 2018 se konal v Martině na Slovensku. AACC (Americká společnost klinické chemie) nabízí bezplatné Clinical Chemistry Trainee Council (www.traineecouncil.org) a placený Learning Lab (<https://www.aacc.org/education-and-career/learning-lab>). Distanční vzdělávání, podpora PR aktivit a mladých vědců jsou hlavní směry aktivit IFCC. Další hlavní aktivitou Scientific Division IFCC je standardizace a harmonizace a tyto aktivity IFCC koordinuje s EFLM. Zde sice bylo konstatováno, že dochází k mírnému pokroku, ale stále u řady analytů je to nedostatečné (parathormon, autoprotilátky aj.). Nově přijatá Evropská směrnice o IVD diagnostice vyvolá nemalé náklady u firem a nikdo si zatím není jist, jaké dopady (finanční, dostupnost testů, pozastavení vývoje nových) to bude mít. Diskuse se také vedla na téma předátor-ských konferencí a časopisů (jen takových časopisů je cca 8 000 a vyšlo v nich asi 400 000 článků jen v roce 2018). Často zneužívají podobnosti názvu. Diskuse probíhala o zavedení MED Tech Europe Code of Ethical Business in Practice, který definuje možnost firem na sponzorování kongresů a omezuje přímou podporu jednotlivých účastníků. Na závěr byla přednáška na téma e-health care systémů v budoucnosti, která byla nesmírně zajímavá. Lze očekávat rozvoj IT expertních systémů, napojených na biosenzory (tep, tlak, dech, saturace kyslíkem, ale i glykémie a další parametry) s online přenosem dat. Tedy kompletně nové informace o pacientech, lidech, zřejmě s velkým dopadem na prevenci. A to vše s využitím mobilních technologií a on line dat. Závěrem lze říci, že velký bratr nad námi bdí čím dál více. A uchovat si zdravý racionálním životním stylem, vlastními preventivními aktivitami, bude šance jak se vyhnout trvalé „medicínské monitoraci“.

*Richard Pikner, místopředseda České společnosti
klinické biochemie ČLS JEP*

*Tomáš Zima, člen Executive Board, European
Federation of Clinical Chemistry and Laboratory
Medicine*